

L'AMISTAT CATALANA MÉS BONICA D'ALAN RICKMAN

Recordem la relació que van mantenir durant deu anys l'actor britànic i l'actriu Francesca Piñón

TEXT TONI VALL

“**F**rancesca, em deixaries veure les postals que et va enviar l'Alan Rickman?”, m'atreveixo a demanar-l'hi mentre tornem amb taxi del funeral de l'estimada Anna Pérez Pagès. “Sí, i tant, vine quan vulguis i te les ensenyo”.

Aquesta és una història extraordinària. La història de l'amistat que van mantenir durant més de deu anys l'actor britànic Alan Rickman i l'actriu catalana Francesca Piñón. Rickman, sí, el gran Rickman, el carismàtic professor Severus de la saga de *Harry Potter*; el xèrif de Nottingham de *Robin Hood, príncep dels lladres*, i el malvat Hans Gruber de *Jungla de cristall*. Però també *Love actually*, *Sweeney Todd*, *Michael Collins*, *Sentit i sensibilitat*... Sempre era un regal trobar-te'l, la veu, la presència, sempre creïble i versemblant. I Francesca Piñón, actriu de gran personalitat i magnetisme, a *El ministerio del tiempo*, a *Kubala, Moreno i Manchón* i a la recent *4 estrelles*. Impossible oblidar la seva monja, severa i seca, de *Las niñas*. I el teatre, esclar; imprescindible al teatre català dels últims trenta anys. Sergi Belbel, Lluís Pasqual, Rosa Novell, Carme Portacelli, Calixto Bieito, Joan Ollé, Ariel Garcia Valdés, Xavier Albertí... L'han dirigida els millors senzillament perquè ella és una de les millors.

Ja fa temps que conec la història. La va explicar Marcos Ordóñez en un article a *El País* el gener del 2016. Aquella descoberta em va commoure i enlluernar. La història d'una amistat imprevista sorgida després de coincidir tots dos com a actors a *El perfum*, l'adaptació que el director alemany Tom Tykwer va fer del clàssic de Patrick Süskind. Es va rodar a Girona

CEDIDA

Van coincidir en el rodatge del film 'El perfum' l'any 2006 a Girona

i els dos van compartir unes quantes escenes. Ell és el pare de la noia protagonista. Ella, l'hostalera. Entre els dos de seguida va sorgir una connexió especial, una afinitat total carregada de coincidències en gustos i aficions. Coincidències, algunes estrofolàries de tan imprevisibles, que van anar descobrint amb el pas dels dies, dels anys, que van mantenir el contacte i el van fer créixer, dedicant-se estimació i confiança,

amb una tenaç relació epistolar en què s'explicaven la vida, les inquietuds, els projectes, les pors i les alegries. Les postals, sí, les postals que contenen traços, instants d'aquesta història i que li he demanat a la Francesca que m'ensenyi. Postals que escollien tots dos amb molta cura, havien de ser especials, amb significat. S'escriuien sempre amb ploma estilogràfica i en francès, la llengua en què parlaven.

–*Excuse me, Mr. Rickman, but I don't speak English*– li va etzibar la Francesca el primer dia que van coincidir, morta de por per la fama d'esquerp que alguns desinformats li havien venut.

–*Don't worry, I don't speak Catalan!*– li va respondre Rickman, mostrant, ja d'entrada, calidesa i proximitat.

“He vist *El perfum* a Múnic, ets una hostalera excel·lent. T'envio tota la força”, li diu en una postal amb una pintura de dos peixos. Rickman era peixos. Una altra és un retrat de Lucien Freud, l'artista pel qual tots dos sentien passió. “He estat a Edimburg i vinc de Nova York. Demà Obama pot ser president. Dits creuats per a ell i per a tot el món”. Una altra postal és la foto d'una treballadora del 1917, enèrgica i empoderada, ideal metàfora de la Rachel Corrie, el nom que tant els va unir. És l'activista americana que va morir assassinada per l'exèrcit israelià l'any 2003 a la Franja de Gaza mentre protestava pel maltractament a la població palestina. El cas va impressionar Rickman, sempre disposat a ajudar les causes en què creia. Va editar els diaris personals de Corrie i va dirigir-ne a Londres un muntatge teatral. Li hauria encantat dirigir la Francesca en aquest paper en un muntatge en català. “Ho has de fer! He parlat amb el

WALT DISNEY STUDIOS

MEMÒRIA I RECORDS

A dalt, una escena de la pel·lícula *El perfume*, on van coincidir tots dos. A sota, postals que es van escriure i fotografies dels dos actor.

Royal Court i m'han dit que t'escriuran". Ella ho va intentar, va remoure cel i terra pels teatres catalans. Però ningú li va fer cas.

"Com anàvem dient..." és el lema d'una altra de les postals. És bonic, aquest sentit de conversa interrompuda però continuada, de la relació fraternal de dues persones connectades fins al moll de l'os: "Sempre dèiem que era com si ens haguéssim conegut en una vida anterior". Com el dia que Rickman li va parlar d'un dibuixant que havia descobert en una visita al MNAC i l'havia fascinat. No sabia pronunciar-ne bé el nom. Ella finalment va deduir que es tractava de Pere Torné Esquiús, un dels seus artistes preferits. M'ensenya el catàleg de Torné que tenia preparat per enviar-li, però ja no hi va ser a temps. "Com rèiem! Ens ho passàvem tan bé, eren tantes les afinitats", rememora. "Anem a dinar! Et convido! Paga Harry Potter!", i vingia a riure. "Era un antidivo, una persona normal i corrent, podia ser molt sarcàstic i alhora molt tendre. Semblava que mai podríem parar de descobrir connexions i coincidències".

-Adoro Sylvia Plath, Francesca.

-Ah, sí? Doncs jo vaig fer *Tres dones* al teatre!

-Què dius, ara? Però si jo ho vaig intentar i no me'n van donar els drets!

-Ha, ha, ha!

-Per cert, he sentit a parlar molt d'un director espanyol molt bo. Es diu Bieito o una cosa així.

-Calixto Bieito? Però si és ell qui va dirigir *Tres dones*!

-No m'ho puc creure, em prens el pèl, oi?

Podien parlar durant hores de música, de poesia, de teatre. Però també de les inseguretats, de política i

CEDIDA

S'enviaven postals i es regalaven CDs, pel·lícules, llibres i poemaris

també de la por a la mort. Es regalaven CDs, pel·lícules, llibres, poemaris. Les postals són un petit tresor per conservar tota la vida i recordar de tant en tant una amistat perdurable i única. Ell sempre li deia que li recordava molt la seva estimada Kate Winslet als dinou anys a *Sentit i sensibilitat*, que van rodar junts. "I jo sempre li deia que el seu coronel Brandon al film d'Ang Lee és el que millor el defineix de tots els que va

interpretar". Hi ha moltes més coincidències, algunes de tristes. Rickman no li va explicar que estava malalt i no se'n va assabentar fins que va morir per culpa d'un càncer de pàncrees, la mateixa malaltia del pare i l'avi de la Francesca.

Una última imatge que em queda gravada a la memòria. La Francesca treu dues fotos emmarcades que té a la seva habitació. Una d'ella i una de l'Alan. Tots dos abraçen un bust de la deessa Talia, la musa del teatre. Dos bustos idèntics, numerats i d'edició limitada, que només es poden comprar al Vaticà. El d'ella, per cert, és una herència de la Rosa Novell, amiga, confident, companya de mil aventures teatrals. Un dia, quan l'Alan ja no hi era, va descobrir que ell també tenia una foto abraçat a Talia.

Emociona imaginar la conversa que haurien tingut per comentar l'enèsima coincidència. A la Francesca només li va faltar poder-li regalar una ploma. Un símbol, elegant i serè, de la seva amistat. Una ploma com la que va ser del seu pare i com la que ell li va regalar quan va fer vint anys. Me les ensenya totes dues, que guarda dins d'un estoig. "Sempre van amb mi, mai m'han abandonat". Les plomes i les postals, el catàleg, el llibre de Corrie, el DVD d'*El convidat d'hivern* -el film que ell va dirigir i que tant s'estimava-, el bust de Talia. Objectes plens de vida i de memòria.

La Francesca no defalleix. Vol dirigir *My name is Rachel Corrie*, i que sigui aquest l'últim regal al seu amic estimat. I que el gran Rickman ho vegi, des d'allà on sigui. Se sentiran els braves de la seva veu profunda, i un aplaudiment ensordidor que li brotarà de la mateixa ànima. ●